

SVERIGES METEOROLOGISKA OCH
HYDROLOGISKA INSTITUT
601 76 NORRKÖPING

DNR: 3.1.2-2020-0549
BESLUT: 2021-03-22

Revisionsrapport – Sveriges meteorologiska och hydrologiska instituts årsredovisning 2020

Rikskrevisionen har granskat Sveriges meteorologiska och hydrologiska instituts (SMHI) årsredovisning 2020, daterad 2021-02-22.

Vi vill med denna revisionsrapport uppmärksamma er på iakttagelser från vår granskning.

Våra iakttagelser har påverkat revisionsberättelsen. Vi har lämnat ett uttalande med reservation om ledningen efterlevt de föreskrifter som är tillämpliga för användning av anslag och inkomster.

Vi vill att ni svarar på denna revisionsrapport senast 2021-04-23. Beskriv om och i så fall vilka åtgärder ni planerar för att rätta till iakttagelserna.

SMHI har sålt tillgångar från affärsområdet Sjöfart utan att uppfylla kraven på affärsmässighet

Vi har granskat SMHI:s försäljning av tillgångar i samband med avveckling av den internationella delen av affärsområdet Sjöfart. Vi bedömer att försäljningen inte uppfyller kraven på affärsmässighet, och därmed har SMHI inte följt 7 § förordningen (1996:1191) om överlåtelse av statens lösa egendom.

Vad affärsmässighet innebär vid försäljning av statens egendom framgår bland annat av förarbetena till budgetlagen (2011:203).¹ Myndigheten ska se till att

- priset blir så fördelaktigt som möjligt för staten
- försäljning till underpris inte kommer till stånd

¹ Se författningskommentaren till 8 kap. 7 § budgetlagen (2011:203), prop. 2010/11:40 s. 153 och författningskommentaren till 29 § lagen (1996:1059) om statsbudgeten, prop. 1995/96:220 s. 103 f

- ovidkommande hänsyn inte tas.

Vi gör bedömningen att försäljningen inte uppfyller kraven på affärsmässighet eftersom vi har sett följande brister:

- SMHI har inte gjort någon extern värdering av tillgångarna inom affärsområdet.
- SMHI har inte bjudit ut tillgångarna till allmän försäljning.
- SMHI har låtit den före detta chefen kontakta kunderna innan försäljningen var klar.
- SMHI har sålt tillgångarna till den före detta chefen för affärsområdet.

SMHI har inte gjort någon extern värdering av tillgångarna inom affärsområdet. Det är därför svårt att bedöma om priset är affärsmässigt, till underpris eller fördelaktigt för staten.

SMHI har inte bjudit ut tillgångarna till allmän försäljning, till exempel via ett auktionsförfarande. SMHI har motiverat det med att deras kunder skulle försvinna till konkurrenter om det blev känt att myndigheten skulle avveckla affärsområdet. Trots det har SMHI via brev², daterat 3 juni 2020, informerat de globala sjöfartskunderna om att förhandlingar pågår om att föra över tjänsterna till en ny leverantör.

I brevet har SMHI namngett den potentiella köparen Gale Force och skrivit att den före detta chefen för affärsområdet äger Gale Force.

I brevet daterat 3 juni 2020 informerade SMHI kunderna om att de skulle kontaktas av en representant från Gale Force. Den före detta chefen har därför fått en möjlighet att kontakta SMHI:s kunder och informera sig om deras intresse att bli kunder hos Gale Force redan innan avtalet var underskrivet och priset överenskommet. SMHI och Gale Force hade dessförinnan, den 28 maj, undertecknat en avsiktsförklaring om överlåtelse av tillgångar inom affärsområdet. Köparen är inte bunden av avsiktsförklaringen och kan välja att inte ingå avtal eller att ingå ett annat avtal med ett annat innehåll än i avsiktsförklaringen. Avtalet mellan SMHI och Gale Force skrevs under den 1 juli 2020.

SMHI har avvecklat affärsområdet och i samband med det sålt tillgångarna till den före detta chefen för affärsområdet. Den före detta chefs bud var det enda bud som SMHI tog ställning till eftersom ingen allmän försäljning gjordes. Vi bedömer att den före detta chefen hade god kännedom om affärsområdet och tillgångarnas värde och fått möjlighet att köpa dessa till ett pris utan konkurrens från andra köpare.

---

² SMHI dnr 2020-814-2.4-14

Rekommendationer

Vi rekommenderar SMHI att

- följa förordningen (1996:1191) om överlåtelse av statens lösa egendom
- upprätta en rutin där det framgår hur SMHI ska genomföra framtida försäljningar för att kunna säkerställa att försäljningarna sker affärsmässigt
- dokumentera försäljningens olika delar, till exempel ställningstaganden och beslut.

Med att säkerställa att försäljningar sker affärsmässigt menar vi att SMHI till exempel ska

- göra en extern värdering av egendomen innan försäljningen
- bjuda ut egendomen till allmän försäljning.

Ansvarig revisor Tomas Kervenhed har beslutat i detta ärende. Uppdragsledare Amanda Weibull har varit föredragande.

Tomas Kervenhed

Kopia för kännedom:

Regeringen

Miljödepartementet

Finansdepartementet, budgetavdelningen